

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

D. Ioannis Ivsti Lanspergii Carthvsiani, Natione Bavari, Opvscvla Spiritvalia

ab ipso Autore partim Latinè, partim Germanicè euulgata

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1630

Vitia quænam sint origo omnium maloru[m]: quomodo ea mortificanda
sint, quantusq[ue] fructus spectetur ex eorum victoria. Cap. VI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45857](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45857)

Valeat mundus totus iste: nã vana cūcta sunt in ipso, excepto Deo solo. Mater Deo famulare, qui te docebit veritatē clare, vt in fine ac in senio, multo inde fructus gaudio. Exordiu quidē asperū est & horridum: ast vbi aliquātiſper proceſſeris, vsu mollescit. Charitas enim Dei & consuetudo ipsa boni, haud exigua difficultatis partem leuant. O si tantum quis laboris impendere velit ad Deum & cœlorum regna assequenda, quantum stulti huius mundi admiratores exantillat, ad congerendas fluxas diuitias, vanosq; mundi honores, dies sane ipsi festus de-
 decaretur, & ingenti martyrum præmio potiretur. Quamobrem, prima cura tibi sit, vt mentem tuam, quantum potes, puram, nudam, tranquillam, & imper-
 turbatam conserues, ne vlla creatura, vllum vitiosum desiderium (quod cor tuum aliquo modo distrahere mentemq; obfuscare queat) eidem imprimatur, ac in-
 hæreat. In separatione omnium accidentium, in cordis ac mentis quiete per-
 mane. Nulli negotio tibi non commissio temet ingere, diuagationes noxias fugi.
 Solitudo, quies, recollectio mentis, taciturnitas, & vigilans cordis diu-
 naq; inspirationis obseruatio, basis est vitæ spiritualis. Postremo, non in-
 frugiferam fuerit huius militiæ tyroni verum aliquem Deo charum, in hoc
 itinere probè exercitatum seligere, ad quem omnes animi sui æstus referat, cui
 vice Dei obediat, ne videlicet proprio sensui inniti videatur, atque à diabolo (qui
 se quandoque in angelum lucē transfigurare solet) seducatur. Cauendum tamen
 ne extra confessionem ineptam aliquam leuitatis consuetudinem cum eo con-
 trahat, ne hinc spirituali illa verecundia sublata, profectus religiosus impedi-
 tur.

Mēs quo-
 modo pura
 seruanda

Basis vitæ
 spiritualis
 quæ.
 Ductor ali-
 quis tyroni
 militiæ spi-
 ritualis ne-
 cessarius
 a. Cor. ii.

*Vitia quænam sunt origo omnium malorum: quomodo ea mor-
 tificanda sint: quantusque fructus spectetur ex
 eorum victoria.*

CAPVT VI.

Quamuis ob naturæ fragilitatem, vniuersa venialia (quæ vocant) peccata
 deuitare non possumus: desideria tamen & affectionis peccandi per gra-
 tiam Dei in nobis benè mortificare valemus. Quod non tam vtile nobis,
 quam necessarium est, quum id vnum vitæ spiritualis sit initium. Hic opera-
 precium est scire, quam longo inter se distent intervallo, accidentia (quæ vocant)
 & stabilia seu permanentia peccata. Accidentia enim ex naturæ fragilitate ple-
 rumque eneniunt. Nam homo secum solus agens, non adfectat quicquam quod
 sensus suos præter necessitatem oblectare, aut alio qui ad peccandum illucere pos-
 set; qualia sunt, vana colloquia, ineptæ societates, fluxi honores, bene pasti, bene
 vestiri, genio indulgere, & cætera, paratusq; est ad nutum Dei omnibus renuncia-
 re quæcunque diuinis oculis ingrata esse cognouerit. At occasione habita, facile
 in ea collabatur, quæ tamen ad mentem rediens, amare deplorat admiffa, ab om-
 nibus Deo displicentibus perfectè se auertens, & nulli stabili vitio diu sciens pru-
 densq; locum in se concedens. Hæc non sunt adeo pernicioſa, quoniam accidens
 solum est vitiosum, proposito & ipso cordis fundo permanente incorrupto:
 quare

Venialia
 peccata quæ
 vti plurimū
 accident.

quare & confestim à Deo dimittuntur. Cæterum, stabilia seu permanentia peccata longè sunt pestilentiora. Nam his obnoxij, non expectata occasione, vltro ipsi semet irgerunt, & quasi ociofi captant occasiones peccandi, puta ridendi, garruendi, ludendi, genio indulgendi, noua percipiendi, semet efferendi, alios deprimendi, contristandi: nummos, vestes, libros, domos, supellestilia, aliave oblectamenta sensuum curiosa acquirendi & possidendi, quorum Deus vera non est occasio, quæque ad Deum scopum commodè referri nequeunt. His instupefcunt folidi, his oblectantur: quod aliud nihil est, quam creaturæ locum Dei in corde suo tribuere. De talibus hominibus nulla spes profectus esse potest, quamdiu venialium istorum delictorum adfectibus penitus mortificandis operam dare neglexerint. Neque quicquam eis aut quam minimum prodest, sapius iterata confessio. Nam licet aliquando videntur pœnitere, non tamen ex cordium penetralibus hæc eorum pœnitentia emergit, omniaq; eorum benefacta imperfectione quadam sordidantur. Quibus vitijs, haud secus quam gypso quodâ crassissimo, aut bubula pelle, oculi mentis & intellectus eorum ita obteguntur, & obcæcantur, vt neque se ipsos agnoscere, neque diuinam in se gratiam recipere possint. Hæc etenim pellis internos eorum oculos auresq; ita obuelat, vt cernere nequeant & audire, quid sibi sit conducibile. Sicq; totos triginta aut quadraginta annos, specie quadam, sanctitatis expoliti incedunt, vitia sua tanquam leuia sint minimumq; ponderanda, miris strophis palliare & excusare norunt, rem strenue gestam, cæloq; dignam putantes, si palam lætalia peccata non admittant. Hæc solida confidentia diuinæ gratiæ effectui maxima obstacula, ceu muros quosdam vallatq; obijciunt, nunquam se Deo ex animo resignare volunt, raro vitam, moreq; corrigunt. Nam quicquid ipsis dicitur, perinde ac si furdis fabula caneretur, immobiles permanent, opinioni propriæ, quasi serico filo, periculose nimis inharerent: omnis etiam eorum conuersatio in lætaliū peccatorum adfectibus, quasi super os inferni constituta est: quibus etiam mortalibus peccatis adeo sunt vicini, vt nonnunquam in ea collabantur, priusquam animaduertant. Horum plurimos (nam de palam sceleratis iam non loquor) inopinatz mortis nexibus videmus sæpissimè inuolui impræparatos, ac incertos, an salutem aliquam à Deo sint consecuturi. Et sicubi semel improuisa mors ipsos peccato mortali obnoxios corripuerit, ibi repente diabolus nullo refragante totos secum ad æternum deuehit cruciatum. Hæc vitia, proh dolor, hodie adeo sunt vulgaria, adeo manifesta, vt nihil supra. Vnusquisque iam suos modos, suam consuetudinem sectari ac tueri, suum commodum intus canere, suum solatium quarere conatur sedulo. Heu quantam erit cernere miseriam, in die extremi iudicij, quando omnium corda aperientur, quando omnia singulorum verba, cogitationes, opera, in medium protrahentur ac dijudicabuntur, an Dei honorem magis, proximiq; salutem, quam suum commodum & solatium spectarint. Mihi crede, si cõperum talibus esset, quam periculosum erit eis, quamque horrendum, in ipso mortis suæ articulo, in Dei viuientis manus incidere, si modo correctioni mortuum, vitiorumq; mortificationi operam sedulam non impenderint, præ intolabili tremore, toti medullitus obrigescerent, ac die nocteq; perpetuos lachrymarum fontes merito extillarent. Nam & si forte per Dei misericordiam tãdè sunt saluandi, plurimos tamen annos in candente illa purgatorij fornace elixiati, torti adeo horribiles luent pœnas, vt si omnia omnium martyrum tormenta

Stabilia minora peccata que sint.

Cæcitas surditasque spiritualis vnde

Venialia ex affectu proce dētia quātum nocēt.

iudiciū quāi horribile quodā mactat. Hebr. 19.

Purgatorij pœnæ quam sint horribiles.

Ddd 2,

menta

Augustin
Mortifica-
tionis vitio-
rum negle-
ctores quan-
to se gaudio
spolient.

menta (Augustino teste) istis componas, lusus verius quam tormenta dicenda putaueris. Ad hæc si perpenderent, quam copioso premio frustrentur, ob quolibet solatioium, ob exiguam voluptatulam, genio suo contra Dei beneplacitum concessam, sine legitima etiam satisfactione in alteram secum vitam delatam: si hæc inquam, perpenderent, quantumuis dira tormenta, atque adeo vel mortem ipsam subirent potius, quam vllum minutum delictum in Deum committerent. Quamobrem satis demirari nequeo mortales omnes tam pertiacem sui curam agere, nec naturæ suæ vitiosæ renunciare, quum tamen vera pax cordis, verum gaudium prorsus nullum sit, nisi in Deo solo. O quam beata est illa anima, que sibi mori studet, o quam nitida, quam ab omni vitiorum adfectuumq; inordinatorum spurcicie sit depurata, quam tranquilla, quam immunis à poenis, quam aliena est ab omni metu, quam eleuata spiritu, quam vnita Deo, quam felix in æterna felicitate.

Humilitas vera quæ sit, vt quæ eam obtinere, conseruareque liceat: quam item nihil sine illa prosit, & è quibusnam eam discamus.

CAPVT VII.

Via regia ad
Deum quæ.
Esaiæ 30.

Humilitas
culminodi-
ficæ fundame-
tum.

Matth. 11.

2 Cor. 12.
Humilitas
quid.

Humilitas
quomodo
obtinenda
Potentia Dei.

Sapientia Dei.

Bonitas Dei.

Regia ad Deum via nusquam nisi in vera vitorum mortificatione, veræque virtutum exercitatione, inuenitur in qua tamen constanter est permanendum, neque vsquam ex ea vel latum culmum siue ad dextram, siue ad sinistram declinandum: alias certè deuabit, etiam si quis inter astra cæli per altissimas suas speculationes, nidum posuisset sibi. Iam verò qui vnquam proficere desiderat, nobilissimam virtutem humilitatem, fundamentum in corde suo iaciat, eamq; ad mortem vsque mordicus teneat oportet, alioqui nulla spiritalis ædificatio istructura persistere poterit. Hanc eximiam virtutem Dominus noster Iesus Christus sibi peculiariter elegit, nobiscum verbo & exemplo demonstrauit, dicens: *Discite à me, quia mitis sum & humilis corde.* Hinc & *Dignus* Paulus eandem Christi virtutem appellat: *Libenter*, inquit, *glorior in infirmitatibus meis, vt habitet in me virtus Christi.* Est autem humilitas, demisso quædam, hoc est, profunda quædam animi depressio ante summam maiestatem Dei. Ad hanc virtutem consequendam opus est, vt ipsemet eam à Deo (à quo omne bonum dimanat) seruentibus assidue precibus efflagites. Deinde vt omnibus animi viribus collectis, studiosè pieq; inspicias, quidnam ipse sit Deus, quodque adeo incomprehensè magnus, nobilis, & potens sit Deus, vt quicquid voluerit, possit etiam si mille adhuc mundi, imo infiniti essent creandi, regendi, implendi, conseruandi, perfecte & sine vlllo defectu aut labore, id Deus in ictu oculi, sola voluntate & que facile possit, atque nos manum vertere. Itidem sapientia Dei adeo est inexhausta, vt & sese & omnes pariter creaturas, omnes omnium hominum cogitationes, omnia verba, omnia opera, omnes stellas cæli, omnes Oceani guttas, omnia terræ grana, & (vt verbo dicam) omnia & singula penitissimè calleat, agnoscat, inspiciat. Rursum adeo immense bonus est, vt perpetua illius fidatæ charitas, grata, benignitas (qua omnes creaturas inspiciat, amplectitur, diligit) nulla vnquam